

LECTIO SEXTA OI NOMOI

In ea civitate, quam leges continent, boni viri libenter leges servant. Lex enim est fundamentum libertatis, fons aequitatis. Mens et animus et consilium et sententia civitatis posita est in legibus. Ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine lege non stat. Legum ministri sunt magistratus, legum interpretes iudices, legum denique omnes servi sumus; sic enim liberi esse possumus.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΠΟΥ ΘΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΑΥΤΟ:	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΠΟΥ ΘΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΑΥΤΟ:
• Η Γ' κλίση των ουσιαστικών [αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα] • Η αναφορική αντωνυμία qui - quae - quod	• Η χρήση της Γενικής πτώσης. • Κατηγορούμενο • Η πρόθεση sine + αφαιρετική ⇨ απομάκρυνση, στέρηση, [από]χωρισμός

I. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Η Γ' κλίση των ουσιαστικών περιλαμβάνει ονόματα και από τα τρία γένη.
Ανάλογα με το χαρακτήρα του θέματος τα ουσιαστικά αυτά διακρίνονται σε:

συμφωνόληκτα - με χαρακτήρα σύμφωνο

ΠΕΡΙΤΤΟΣΥΛΛΑΒΑ

φωνηεντόληκτα - με χαρακτήρα - i

ΙΣΟΣΥΛΛΑΒΑ

ΣΥΜΦΩΝΟΛΗΚΤΑ - ΠΕΡΙΤΤΟΣΥΛΛΑΒΑ

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
lex	leges
legis	legum
legi	legibus
legem	leges
lex	leges
lege	legibus

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
homo	homines
hominis	hominum
homini	hominibus
hominem	homines
homo	homines
homine	hominibus

Κατά τον ίδιο τρόπο κλίνονται όλα τα αρσενικά και θηλυκά περιττοσύλλαβα της Γ' κλίσης.

Από τα συμφωνόληκτα - περιττοσύλλαβα ονόματα

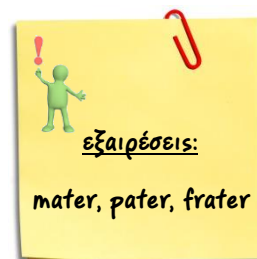
όσα έχουν θέμα που λήγει σε δύο σύμφωνα

σχηματίζουν τη Γενική Πληθυντικού σε -ium και όχι σε -um

(οι υπόλοιπες πτώσεις σχηματίζονται κανονικά)

urbs (θέμα urb-) ⇒ γεν. πλ. urbium / gens (θέμα gent-) ⇒ γεν. πλ. gentium

ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΗΚΤΑ - ΙΣΟΣΥΛΛΑΒΑ

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
civis	cives
civis	civium
civi	civibus
civem	cives
civis	cives
cive	civibus

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
nubes	nubes
nubis	nubium
nubi	nubibus
nubem	nubes
nubes	nubes
nube	nubibus

Όλα τα
φωνηεντόληκτα - ισοσύλλαβα
έχουν
γενική πληθυντικού σε -ium
εκτός από τα ουσιαστικά
canis = σκύλος, sedes = έδρα,
iuvenis = νέος

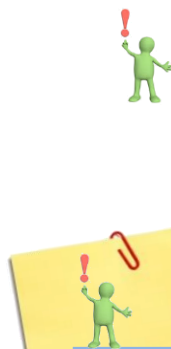
Ορισμένα ισοσύλλαβα ουσιαστικά που λήγουν σε -is σχηματίζουν
την αιτιατική ενικού σε -im και την αφαιρετική ενικού σε -i
[αντί σε -em και -e]

turris	⇒ turrim	⇒ turri
Neapolis	⇒ Neapolim	⇒ Neapoli
vis	⇒ vim	⇒ vi

ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΣΥΜΦΩΝΟΛΗΚΤΑ Ή ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΗΚΤΑ

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
corpus	corpora
corporis	corporum
corpori	corporibus
corpus	corpora
corpus	corpora
corpore	corporibus

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
mare	maria
maris	marium
mari	maribus
mare	maria
mare	maria
mari (αντί mare)	maribus

Κατά το mare - is κλίνονται όλα τα ουδέτερα της γ' κλίσης που λήγουν σε:
-e (mare), -al (animal), -ar (calcar)

Η Αναφορική Αντωνυμία qui - quae - quod

qui	quae	quod
cuius	cuius	cuius
cui	cui	cui
quem	quam	quod
-	-	-
quo	qua	quo
qui	quae	quae
quorum	quarum	quorum
quibus	quibus	quibus
quos	quas	quae
-	-	-
quibus	quibus	quibus

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά:

Εγώ είμαι υπηρέτης του νόμου.

Ο καλός άντρας τηρεί το νόμο.

Οι νόμοι συγκρατούν την πολιτεία.

Χωρίς τους νόμους δεν υπάρχει ελεύθερη πολιτεία.

Οι δικαστές αυτής της πολιτείας είναι ελεύθεροι.

Οι καλοί άντρες υπηρετούν πρόθυμα τους νόμους που στεριώνουν την πολιτεία.

Όπως το παιδί τιμά το δάσκαλο, έτσι και οι δικαστές τιμούν τους νόμους.

Τελικά εμείς περιβάλλουμε με αγάπη τους νόμους που είναι το θεμέλιο της πολιτείας.

2. Να συμπληρωθούν τα κενά:

Omnes _____ servi _____ sunt (iudex, lex).

Ego _____ sum, quod (επειδή) servus _____ sum (liber - era - erum, lex)

Sine _____ corpora non stant (animus)

Lex _____ continet (civitas)

Civitates sine _____ non stant (lex πληθ.)

3. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό:

In ea civitate, quae bonam legem habet, vir libenter legem servat.

[illegible]

[illegible]

5. Να αντιγράψετε το λεξιλόγιο του μαθήματος VI:

[illegible]

